

Spis treści

Przedmowa	XI
Wykaz skrótów	XIII
Wykaz literatury	XIX
Wykaz orzecznictwa	XXXV
Opracowania internetowe	XLIII
Wykaz aktów prawnych	XLVII
Wprowadzenie	LV
Rozdział 1. Prawa społeczne jako element polityki społecznej Unii	
Europejskiej	1
§ 1. Wprowadzenie	1
§ 2. Rozwój polityki społecznej Unii Europejskiej	7
§ 3. Podstawy prawne polityki społecznej Unii Europejskiej ze szczególnym uwzględnieniem zmian wprowadzonych przez Traktat Lizboński	13
§ 4. Zakres kompetencji UE w odniesieniu do ochrony praw społecznych na rynku wewnętrznym	23
§ 5. Ochrona praw społecznych w działalności instytucji Unii Europejskiej	29
I. Znaczenie Komisji Europejskiej, Rady i Parlamentu Europejskiego jako głównych instytucji prawotwórczych	29
II. Znaczenie Komitetu Ekonomiczno-Społecznego jako instytucji pomocniczej	35
III. Prawa społeczne w działalności agencji Unii Europejskiej	40
IV. Europejska Inspekcja Pracy jako nowa instytucja ochrony praw społecznych?	43
§ 6. Rola i znaczenie partnerów społecznych	51
§ 7. Wnioski <i>de lege ferenda</i> na temat rozwoju polityki społecznej Unii Europejskiej	59
I. Europejski Filar Praw Socjalnych a rzeczywista unia gospodarcza	59
II. Biała Księga Komisji Europejskiej na temat przyszłości Europy – różne scenariusze	65
§ 8. Podsumowanie	69

Łoździał 2. Swoboda przepływu osób i świadczenia usług na rynku wewnętrznym Unii Europejskiej	81
§ 1. Wprowadzenie	81
§ 2. Pojęcie rynku wewnętrznego Unii Europejskiej oraz podstawowe metody jego realizacji	86
I. Definicja rynku wewnętrznego	86
II. Podstawowy status swobód rynku wewnętrznego	90
III. Istota założeń integracji negatywnej i pozytywnej	96
§ 3. Zakres podmiotowy i przedmiotowy swobody przepływu osób oraz swobody świadczenia usług – studium porównawcze	103
I. Pojęcie pracownika oraz zakres jego praw i obowiązków na rynku wewnętrznym	103
II. Pojęcie „pracodawcy” działającego w formie przedsiębiorcy lub usługodawcy na rynku wewnętrznym wraz z zakresem jego praw i obowiązków	109
§ 4. Bezpośredni skutek swobody przepływu osób i swobody świadczenia usług na rynku wewnętrznym UE	118
I. Bezpośredni skutek wertykalny	118
II. Bezpośredni skutek horyzontalny	120
§ 5. Wyjątki w realizacji swobody przepływu osób i swobody świadczenia usług	125
I. Środki krajowe o charakterze dyskryminującym	125
II. Środki krajowe o charakterze niedyskryminującym	128
III. Znaczenie zasady proporcjonalności dla swobód rynku wewnętrznego	134
§ 6. Podsumowanie	139
Rozdział 3. Prawa społeczne w prawodawstwie Unii Europejskiej	145
§ 1. Wprowadzenie	145
§ 2. Prawa podstawowe w Unii Europejskiej	151
§ 3. Natura i specyfika praw społecznych na tle praw politycznych i ekonomicznych	159
§ 4. Katalog praw społecznych chronionych na poziomie Unii Europejskiej	164
I. Prawa związane z podejmowaniem i wykonywaniem pracy	164
II. Prawa podmiotów szczególnych związane z wykonywaniem pracy	178
III. Prawo udziału w edukacji	182
IV. Prawa dotyczące życia rodzinnego	185
V. Prawa związane z opieką społeczną	187
VI. Prawa związane z ochroną zdrowia	188

§ 5. Sposoby oddziaływania praw społecznych na swobodę przedsiębiorczości i swobodę świadczenia usług	191
I. Prawa społeczne wzmacniające realizację swobody przedsiębiorczości i swobodę świadczenia usług	191
II. Prawa społeczne ograniczające realizację swobody przedsiębiorczości i swobodę świadczenia usług	200
§ 6. Proporcjonalność <i>sensu stricto</i> jako metoda równoważenia kolidujących wartości podstawowych	209
§ 7. Mechanizmy ochrony prawnej wobec naruszeń praw społecznych uczestników rynku wewnętrznego	219
I. Mechanizmy dostępne na podstawie prawa unijnego	219
II. Mechanizmy dostępne na podstawie prawa międzynarodowego	225
§ 8. Podsumowanie	235
Rozdział 4. Prawo do godnych warunków pracy pracowników delegowanych a prawa pracodawców-przedsiębiorców korzystających ze swobód rynku wewnętrznego	
§ 1. Wprowadzenie	243
§ 2. Prawo do godnych warunków pracy jako przedmiot regulacji prawa unijnego	246
I. Zakres przedmiotowy prawa do godnych warunków pracy	246
II. Zakres podmiotowy prawa do godnych warunków pracy	256
§ 3. Istota transgranicznego delegowania pracowników na rynku wewnętrznym Unii Europejskiej	258
I. Cel i zakres transgranicznego delegowania pracowników w ramach świadczenia usług	258
II. Pojęcie „pracownika delegowanego” i „przedsiębiorcy delegującego” w kontekście tzw. delegowania rzeczywistego ...	265
III. Minimalne warunki pracy i zatrudnienia stosowane wobec pracowników delegowanych	269
IV. Zjawisko „dumpingu socjalnego” jako negatywna konsekwencja zaniżania standardów socjalnych w transgranicznym delegowaniu pracowników	277
§ 4. Środki prawne służące efektywnemu przestrzeganiu minimalnych warunków pracy i zatrudnienia w państwie przyjmującym	281
§ 5. Praktyczne problemy związane z realizacją prawa do godnej pracy przez pracowników delegowanych	286
I. Problem porównania systemów płatnych urlopów w prawodawstwie państwa pochodzenia i państwa przyjmującego	286

II. Wymóg prowadzenia i przechowywania dokumentacji na terytorium państwa przyjmującego jako środek skutecznej ochrony socjalnej pracowników delegowanych	288
III. Brak informacji na temat warunków zatrudnienia w państwie przyjmującym jako przeszkoda w realizacji prawa do godnych warunków pracy	293
IV. Problematyka określenia minimalnych stawek płacy jako jednego z elementów prawa do godnej pracy pracowników delegowanych	296
V. Godne warunki pracy pracowników delegowanych zatrudnianych w ramach łańcucha podwykonawców	303
§ 6. Podsumowanie	305
Rozdział 5. Prawo do rokowań i działań zbiorowych a prawa pracodawców-przedsiębiorców w tzw. sytuacjach transgranicznych	311
§ 1. Wprowadzenie	311
§ 2. Prawo do rokowań i działań zbiorowych w regulacjach prawnych Unii Europejskiej	314
I. Przepisy traktatowe oraz postanowienia Karty Praw Podstawowych	314
II. Prawo do rokowań i działań zbiorowych jako przedmiot działalności prawotwórczej instytucji unijnych	318
III. Prawo do strajku a prawo do podjęcia „akcji solidarnościowej”	324
§ 3. Praktyczne implikacje realizacji prawa do rokowań i działań zbiorowych na tle międzynarodowych standardów ochrony praw społecznych	328
I. Znaczenie wyroków w sprawie C-348/05 <i>Viking</i> oraz w sprawie C-341/05 <i>Laval</i>	328
II. Regulacje MOP, EKS oraz EKPCz wraz z ich interpretacją przez stosowne międzynarodowe organy kontrolne	333
III. Wymóg zapewnienia spójności między unijnymi i międzynarodowymi standardami prawnymi – proponowane rozwiązania	342
§ 4. Prawo do rokowań i działań zbiorowych (w tym prawo do strajku) w Polsce na tle prawodawstwa wybranych państw członkowskich Unii Europejskiej	350
§ 5. Podsumowanie	360
Zakończenie	365
Indeks rzeczowy	385